

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och 20 § i lagen om fritt bildningsarbete

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det ändringar i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och lagen om fritt bildningsarbete.

Det föreslås att lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet preciseras så att skolhemsförhöjningen för studerande som i ett privat skolhem deltar i utbildning som handleder för examensutbildning ska bestämmas i efterhand enligt det faktiska antalet närvarodagar och inte enligt antalet studerande på beräkningsdagen. Vidare föreslås det i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och i lagen om fritt bildningsarbete en lagteknisk precisering som gäller gränserna för utbetalning och återbetalning av finansiering som beviljas med stöd av de lagarna.

Den föreslagna lagen om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet avses i övrigt träda i kraft den 29 december 2023. Lagens 56 § och 20 § i lagen om fritt bildningsarbete avses enligt förslaget träda i kraft den 1 januari 2024.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	3
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	3
2.1 Utbildning som handleder för examensutbildning och finansieringen av den	3
2.2 Barnskyddet och social- och hälsovårdsreformen.....	5
2.3 Preciseringsbehov som observerats.....	5
2.4 Prestationer som inte betalas ut eller återkrävs	6
3 Målsättning	7
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	7
4.1 De viktigaste förslagen.....	7
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	7
5 Alternativa handlingsvägar.....	9
5.1 Ändring av tilläggsfinansieringen för utbildning som handleder för examensutbildning	9
5.2 Fogande av tilläggsfinansieringen för utbildning som handleder för examensutbildning till lagen om statsandel för kommunal basservice	9
5.3 Finansiering med statsunderstöd	9
6 Remissvar	10
7 Specialmotivering.....	10
7.1 Lagen om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet	10
7.2 Lag om ändring av 20 § i lagen om fritt bildningsarbete	12
8 Ikraftträdande.....	12
9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	12
LAGFÖRSLAG	14
1. Lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet... 14	
2. Lag om ändring av 20 § i lagen om fritt bildningsarbete	16
BILAGA	17
PARALLELLTEXTER	17
1. Lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet... 17	
2. Lag om ändring av 20 § i lagen om fritt bildningsarbete	21

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

I och med att privata skolhem har tagit kontakt har det framkommit att lagstiftningen om finansiering av utbildning som handleder för examensutbildning för unga som har placerats i enlighet med barnskyddslagen behöver preciseras. Behoven har aktualiserats i samband med den så kallade social- och hälsovårdsreformen, när ansvaret för att ordna barnskyddet har överförts från kommunerna till välfärdsområdena.

1.2 Beredning

Propositionen har beretts vid undervisnings- och kulturministeriet i samarbete med Utbildningsstyrelsen. Propositionens är kortfattad på grund av dess lagtekniska natur. På grund av det brådskande tidsschemat var remisstiden för propositionen kortare än den rekommenderade tiden på sex veckor.

Utlåtanden om utkastet till regeringsproposition begärdes av centrala berörda grupper. Utkastet till proposition var på remiss i tjänsten Dinåsikt.fi 14.8–8.9.2023, där alla intresserade hade möjlighet att yttra sig om utkastet.

Beredningsunderlaget till propositionen finns till påseende i den offentliga tjänsten på adressen <https://valtioneuvosto.fi/sv/projekt> som har identifieringskoden OKM021:00/2023.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Utbildning som handleder för examensutbildning och finansieringen av den

Utbildning som handleder för examensutbildning

I samband med läropliktsreformen inrättades en ny utbildning i övergångsskedet efter den grundläggande utbildningen som heter utbildning som handleder för examensutbildning (Hux-utbildning). Utbildning som handleder för examensutbildning är en sammanslagning av de tidigare utbildningarna i övergångsskedet mellan den grundläggande utbildningen och utbildningen på andra stadiet: påbyggnadsundervisning inom den grundläggande utbildningen, utbildning som förbereder för gymnasieutbildning och utbildning som handleder för yrkesutbildning. Lagen om utbildning som handleder för examensutbildning (1215/2020), nedan Hux-lagen, trädde i kraft den 1 augusti 2021. Utbildning som handleder för examensutbildning (*Hux-utbildning*) har fått ordnas från den 1 augusti 2022.

Omfattningen av den utbildning som handleder för examensutbildning är 38 veckor. Tiden för genomförande av utbildningen är högst ett år. Utbildningsanordnaren kan bevilja den studerande extra tid för slutförande av studierna på grund av sjukdom, skada eller av någon annan särskild orsak. Tidpunkten för studierna bestäms individuellt enligt tidpunkten för när de inleds. I utbildningstiden kan ingå 12 veckor av olika slags ledigheter i form av till exempel höstlov och sommarlov, då det är paus i studierna. I fråga om Hux-utbildning finns det alltså inga bestämmelser som anger ett exakt *läsår* på motsvarande sätt som för förskoleundervisning och grundläggande utbildning enligt 23 § i lagen om grundläggande utbildning (628/1998). Den Hux-utbildning som ordnas av anordnarna av grundläggande utbildning följer dock i praktiken läsårsrytmen inom den grundläggande utbildningen.

Ett mål för Hux-utbildningen är att övergången mellan den grundläggande utbildningen och examensutbildningarna på andra stadiet ska vara så flexibel som möjligt. Hux-utbildningen finns dels till för personer i läropliktsåldern, men är också avsedd för andra som behöver färdigheter för fortsatta studier, som till exempel personer med invandrarbakgrund och vuxenstudierande.

I regel förutsätter anordnandet av utbildningen undervisnings- och kulturministeriets tillstånd att ordna utbildning. Det finns 90 tillstånd att ordna Hux-utbildning, av vilka 52 innehas av anordnare av yrkesutbildning, fyra av anordnare av gymnasieutbildning och 34 av utbildningsanordnare som tidigare ordnat påbyggnadsundervisning inom den grundläggande utbildningen. Därtill kan kommunen under vissa förutsättningar frivilligt temporärt ordna Hux-utbildning utan anordnartillstånd.

Hösten 2022 deltog 8 055 personer i Hux-utbildning, och av dem var 57 procent läropliktiga. Till sitt innehåll fokuserar utbildningen på stärkandet av de grundläggande färdigheterna, vardagskompetens och delaktighet i samhället, arbetslivsfärdigheter samt studier inom yrkesutbildning och studier som förbereder för dem. Andelen gymnasiestudier och handledning inför dessa har varit liten. I fråga om finansiering har volymen koncentrerats till yrkesutbildning.

Finansiering

Hux-utbildningen finansieras inom ramen för tre separata finansieringssystem. Dessa finansieringssystem är de i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009, nedan finansieringslagen) föreskrivna 1) finansiering av grundläggande utbildning enligt hemkommunerssättningens grunddel 2) finansiering av gymnasieutbildning samt 3) finansiering av yrkesutbildning. Finansieringssystemet bestäms enligt huruvida den som ordnar Hux-utbildning har beviljats tillståndet just för Hux-utbildning, eller om tillstånd för Hux-utbildning beviljats i samband med ett tillstånd som primärt gäller någon annan utbildningsform.

Hux-utbildning vid privata skolhem finansieras i enlighet med finansieringssystemet för grundläggande utbildning. I 29 § i finansieringslagen finns bestämmelser om priserna per enhet för förskoleundervisning och grundläggande utbildning. Beräkningen av priset per enhet baserar sig på det grundpris som beräknas enligt hemkommunerssättningen, vilket multipliceras med de koefficienter som anges i paragrafen. Koefficienten för Hux-utbildning är 1,22 per elev och skolhemsförhöjningen 1,86 per elev. Skolhemsförhöjningen ersätter till exempel kostnaderna för inkvartering och måltider.

Enligt 48 a § i finansieringslagen beräknas finansieringen för finansåret för grundläggande utbildning och utbildning som handleder för examensutbildning och som ordnas av en anordnare av grundläggande utbildning enligt elevantalet den 20 september det år som föregår finansåret. Den 20 september kallas beräkningsdag. En studerande som inleder en Hux-utbildning efter beräkningsdagen läggs inte till grund för statsandelen enligt finansieringslagen. I vissa situationer ersätts den finansieringen emellertid delvis i enlighet med finansieringslagens 50 § 3 mom. Enligt momentet justerar undervisnings- och kulturministeriet finansieringen av sådan utbildning som handleder för examensutbildning och som ordnas av anordnare av grundläggande utbildning samt anknytande tilläggsfinansiering så att de före utgången av finansåret överensstämmer med det genomsnittliga antalet studerande för den 20 september det år som föregick finansåret och den 20 september under finansåret. Om en studerande inte är närvarande den första men däremot den andra beräkningsdagen, får utbildningsanordnaren därmed halv statsandelsfinansiering för den studerande.

Eftersom Hux-utbildningen finansieras enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet, får utbildningsanordnaren inte finansiering för Hux-utbildningen enligt lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021). Inte heller bestämmelserna i 38 § 2 och 3 mom. i den lagen om hemkommunens betalningsskyldighet i fråga om kostnader för undervisning som ordnas av någon annan än hemkommunen tillämpas på Hux-utbildning, eftersom formuleringen i den lagen endast gäller förskoleundervisning och grundläggande utbildning, och kommunen inte heller i övrigt har någon lagstadgad skyldighet att ordna Hux-utbildning. Hemkommunens betalningsskyldighet garanterar alltså finansieringen av elever inom förskoleundervisning och grundläggande utbildning som har placerats efter beräkningsdagen, men inte finansieringen av studerande inom Hux-utbildning.

2.2 Barnskyddet och social- och hälsovårdsreformen

Genom lagen om välfärdsområden (611/2021) och lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) har ansvaret för att ordna social- och hälsovård, inklusive barnskydd, överförs från kommunerna till välfärdsområdena vid ingången av 2023.

Ett barn eller en ung person kan dock i enlighet med barnskyddslagen (417/2007) placeras utanför sitt eget välfärdsområde och/eller sin hemkommun. Med stöd av barnskyddslagen kan en ung person vara placerad som stödåtgärd inom öppenvården eller placerad i vård utom hemmet. Dessutom kan en ung person placeras i eftervård. Enligt 57 § är barnskyddsanstalter, där vård av barn utom hemmet enligt den lagen och placering som stödåtgärd inom öppenvården enligt 37 § i den lagen kan ordnas, barnhem och skolhem samt andra med dem jämförbara barnskyddsanstalter. Placeringsbeslutet kan fattas vid vilken tid som helst på året. Att placera ett barn i ett skolhem är ofta en sista barnskyddsåtgärd när det inte är ändamålsenligt att fostra och vårda barnet hemma eller på någon annan anstalt.

Klienterna inom barnskyddet kommer ofta från familjer som har svårigheter på flera livsområden. Familjerna upplever mer fattigdom, psykiska problem och missbruksproblem, krävande uppfostringssituationer och utmaningar i hanteringen av vardagen än genomsnittet. Barn och unga som omfattas av barnskyddet är därmed i utsatt ställning. Trots att målen varit de motsatta, har dessa barn från och med 1990-talet i allt högre grad hänvisats till barnskyddets allra yttersta stödform, dvs. placering utom hemmet. Att antalet omhändertaganden och placeringar ökat under de senaste åren beror till stor del att antalet åtgärder som gäller unga personer har ökat. (Beredningen av en totalreform av barnskyddet. Rapport från visionsfasen. Social- och hälsovårdsministeriets rapporter och promemorior 2023:27)

I och med höjningen av läropliktsåldern ska också unga som placerats utom hemmet erbjudas läropliktig utbildning fram till 18 års ålder. Hux-utbildningen är en form av läropliktsutbildning. Tillstånd att ordna Hux-utbildning har också beviljats skolhem.

Enligt 16 b § i barnskyddslagen har placeringsvälfärdsområdet och den kommun där barnets eller den unga personens placeringsplats finns samt boningskommunen för barnet eller den unga personen i eftervård rätt till ersättning av sina kostnader för servicen och stödåtgärderna. Enligt bland annat social- och hälsovårdsministeriets tolkning är Hux-utbildning dock inte en sådan tjänst som ingår i barnskyddet som helhet vars kostnader enligt ovan nämnda 16 b § kan faktureras av placerarvälfärdsområdet.

2.3 Preciseringsbehov som observerats

På grund av ovanstående kan två luckor i finansieringen av Hux-utbildning för barn som placerats utanför hemmet lokaliseras:

1. Om placeringen inom barnskyddet och inledandet av Hux-utbildningen sker efter beräkningsdagen den 20 september som anges i finansieringslagen blir Hux-utbildningen utan både statsandelsfinansiering och tilläggsfinansiering. Detta bortfall kompenseras inte heller genom en betalningsskyldighet för hemkommunen enligt lagen om statsandel för kommunal basservice, eftersom den bestämmelsen inte tillämpas på kostnaderna för Hux-utbildning. Kostnaderna kan inte heller faktureras av placerarvårdsområdet med stöd av barnskyddslagen.

2. Även om utbildningsanordnaren skulle få statsandelar enligt finansieringslagen för Hux-utbildning på basis av beräkningsdagen den 20 september, är det möjligt att statsandelsfinansieringen inte i sig räcker till för att täcka alla kostnader som föranleds av ordnandet av utbildningen, samtidigt som varken hemkommunen eller placerarvårdsområdet har faktureringsrätt för de kostnader som överstiger statsandelsfinansieringen.

Den förstnämnda bristen bedöms vara en ekonomiskt större utmaning för utbildningsanordnarna.

Bristerna i finansieringssystemet har framför allt framkommit i fråga om privata skolhem, eftersom ordnandet av utbildning i denna verksamhetsform även medför kostnader t.ex. i anslutning till inkvartering och måltider för vilka utbildningsanordnaren ersätts med skolhemsförhöjning enligt finansieringslagen. Skolhemsförhöjningen, liksom övrig finansiering av den grundläggande utbildningen, bestäms enligt beräkningsdagen den 20 september. Statsandelsfinansieringen för en studerande inom Hux-utbildning i ett privat skolhem, som inte omfattas av förlängd läroplikt, är år 2023 cirka 22 700 euro/elev, varav skolhemsförhöjningens andel är cirka 13 700 euro.

I fråga om övriga aktörer har det inte framkommit något motsvarande korrigeringsbehov. Statens skolhem finansieras inte alls med stöd av finansieringslagen, utan över statsbudgeten som omkostnader för allmänbildande statlig utbildning. Kommunerna har för närvarande inga skolhem inom ramen för finansieringssystemet.

2.4 Prestationer som inte betalas ut eller återkrävs

Lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) och finansieringslagen innehåller motsvarande formuleringar: ”På statsunderstöd som beviljas med stöd av denna lag tillämpas statsunderstödslagen (688/2001), om inte något annat bestäms i denna lag.” (21 b § i lagen om fritt bildningsarbete och 47 § i finansieringslagen) samt formuleringen ”en prestation som understiger 2 000 euro och som baserar sig på ett beslut som fattats med stöd av denna lag betalas eller återkrävs inte.” (20 § i lagen om fritt bildningsarbete och 56 § i finansieringslagen)

Enligt 20 § i statsunderstödslagen (688/2001) behöver det belopp som ska återbetalas inte betalas tillbaka, om det uppgår till högst 100 euro. Av motiveringarna till dessa speciallagar (lagen om fritt bildningsarbete och finansieringslagen) kan man dra slutsatsen att den gräns på 2 000 euro som inkluderats i dessa lagar ursprungligen har avsett statsandelar. Senare har dock tillkommit olika understödsbestämmelser. Förhållandet mellan speciallagstiftningen om understöd och den allmänna lagstiftningen har därigenom blivit oklart i fråga om gränserna för betalningar och återkrav: är det gränsen på 100 eller 2 000 euro som ska tillämpas på statsunderstöd som beviljats med stöd av speciallagstiftningen?

3 Målsättning

Genom propositionen vill man säkerställa att ett privat skolhem i fortsättningen inte ska gå miste om hela statsandelsfinansieringen om en ung person som har placerats i enlighet med barnskyddslagen inleder en Hux-utbildning efter beräkningsdagen för statsandelsfinansiering.

Därtill förtydligas gränsen för belopp som betalas ut eller återkrävs i fråga om finansiering som beviljas med stöd av denna speciallagstiftning.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Det föreslås sådana preciseringar när det gäller bestämmande av skolhemsförhöjningen för studerande som i ett privat skolhem deltar i Hux- utbildning att det för verksamheten i fortsättningen ska finnas en egen skolhemsförhöjning som bestäms i efterhand enligt de faktiska närvarodagarna och inte enligt antalet studerande på beräkningsdagen. Den nya skolhemshöjningen gäller endast privata skolhem som ordnar Hux-utbildning.

Övriga statsandelar, såsom den egentliga tilläggsfinansieringen för Hux-utbildning samt till exempel tilläggsfinansiering för förlängd läroplikt, bestäms fortfarande enligt beräkningsdagen den 20 september, dvs. det föreslås inga ändringar till den delen. Genom preciseringen skapas inte heller någon faktureringsrätt för utbildningsanordnaren för de kostnader som överskrider statsandelsfinansieringen.

Det bör observeras att eftersom finansieringslagen över huvud taget inte gäller statens skolhem, gör inte heller den nya skolhemsförhöjningen det. Den nya skolhemsförhöjningen ska inte heller gälla Hux-utbildning som ordnas i samband med gymnasie- eller yrkesutbildning, eftersom alla privata skolhem finansieras inom ramen för finansieringssystemet för den grundläggande utbildningen.

Propositionen innehåller också förslag till en lagteknisk precisering av bestämmelsen om prestationer som inte betalas ut eller återkrävs i finansieringslagen och lagen om fritt bildningsarbete.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Ekonomiska konsekvenser

Finansieringssystemet för undervisnings- och kulturverksamhet omfattar för närvarande två privata anordnare av skolhemsundervisning som fått tillstånd att ordna grundläggande utbildning. Enligt Utbildningsstyrelsens finansieringsrapporter finns det i dessa två skolhem inom ramen för statsandelsfinansieringen för 2023 sammanlagt sju sådana studerande som uppfyllde båda villkoren för finansiering enligt gällande lagstiftning, dvs. de hade placerats i skolhem och studerade i Hux-utbildning på beräkningsdagen den 20 september 2022.

Det primära syftet med propositionen är att ändra sättet för bestämning av skolhemsförhöjningen så att statsandelen i fortsättningen ska basera sig på de faktiska närvarodagarna för sådana studerande som placerats i privata skolhem och som omfattas av Hux-utbildning. En granskning av uppgifterna för läsåret 2022—2023 i informationsresursen Koski visar att det *de facto* finns sådana Hux-studerande som har placerats på skolhem och som inleder studierna först efter beräkningsdagen. I och med den föreslagna ändringen kommer, enligt uppgifterna för ovan

nämnda läsår, ca 3,3 fler studerande att omfattas av statsandelsfinansieringen om den beräknas enligt antalet närvarodagar. Å andra sidan är det också möjligt att studerande framöver upphör att omfattas av finansieringen i ett tidigare skede, i och med att de fyllt 18 år och deras placering på skolhem därmed avslutas. Den föreslagna ändringens inverkan på statsandelsfinansieringen handlar på årsnivå om uppskattningsvis 0—45 000 euro, och till den delen kan det konstateras att ärendet inte har ekonomisk betydelse med tanke på statsfinanserna och att propositionen inte har några konsekvenser för statsbudgeten. Den förändrade finansieringen kan finansieras inom ramen för anslagen under moment 29.10.30. Eftersom propositionens konsekvenser för statsandelsfinansieringen enligt förslaget uppgår till högst 45 000 euro, har propositionen inte heller några konsekvenser för kostnadsfördelningen mellan staten och kommunen.

De föreslagna bestämmelserna om att avstå från betalning och återkrav är av lagteknisk natur och har ingen större inverkan på statsfinanserna. Med tanke på mottagarna av statsunderstöd är det enklare om ett och samma gränobelopp i fortsättningen gäller samtliga statsunderstöd för undervisnings- och kulturverksamhet. De nuvarande gränserna ska enligt förslaget tillämpas tills den nya regleringen träder i kraft, vilket är en tydlig lösning för dem som får finansiering.

Konsekvenser för privata skolhem

Förslaget förbättrar de privata skolhemmens ställning, eftersom de i fortsättningen får skolhemsförhöjning för sådana studerande inom Hux-utbildning som är unga och som är placerade på skolhem på ett exakt och säkert sätt enligt de faktiska närvarodagarna, oberoende av vid vilken tidpunkt på året placeringen ägt rum. Skolhemsförhöjningen utgör över hälften av statsandelsfinansieringen för en Hux-studerande i ett privat skolhem, såvida den studerande inte omfattas av förlängd läroplikt. Eftersom inga ändringar föreslås gällande bestämningen av övriga statsandelar, innebär propositionen inte någon fullständig korrigering av statsandelsfinansieringen i fråga om studerande som inlett studierna efter beräkningsdagen, men förslaget är dock av stor betydelse med tanke på de privata skolhemmen. Alternativa handlingsvägar har bedömts i avsnitt 5 i denna proposition.

Närvarodagarna bedöms fungera bra som prestationsgrund, eftersom det enligt ministeriets uppfattning ytterst sällan förekommer avhopp från studierna vid skolhem. Därmed är antalet närvarodagar ett realistiskt och säkert kriterium för beräkning av statsandelsfinansieringen. Det anses lämpligt att begränsa antalet närvarodagar per studerande till 262 dagar, eftersom det i praktiken motsvarar den genomsnittliga tiden för avläggande av Hux-utbildningen, dvs. ett år. Beräknat enligt nivån för finansåret 2023 är priset per enhet för en närvarodag för den nya skolhemsförhöjningen för finansåret 2024 cirka 52 euro.

Enligt förslaget ska den nya skolhemsförhöjningen som baserar sig på antalet närvarodagar helt ersätta den nuvarande skolhemsförhöjningen i privata skolhem, vilket innebär att även om en studerande är närvarande den 20 september, beräknas antalet prestationer för skolhemsförhöjningen enligt den nya regeln i efterhand, enligt antalet närvarodagar. I och med reformen övergår man alltså i fråga om skolhemsförhöjningen för Hux-utbildning till utbetalning i efterskott. Det nya beräkningssättet bedöms inte försämra finansieringsnivån för statsandelen jämfört med det tidigare beräkningssättet.

Konsekvenser för myndigheterna

De föreslagna ändringarna påverkar beräkningen av statsandelarna och kundstyrningen, som administreras av Utbildningsstyrelsen. Beräkningen genomförs på det sätt som den föreslagna ändringen förutsätter, och beräkningsprocessens skeden anpassas till de befintliga processerna

för beräkning av statsandelarna. De prestationsuppgifter som behövs vid beräkningen, dvs. uppgifter om antalet närvarodagar, samlas in ur informationsresursen KOSKI, som likaså administreras av Utbildningsstyrelsen. Kundstyrningen ska utvecklas i fråga om handlingar, meddelanden, rådgivning och kommunikation. Vid genomförandet av kundstyrningen ska man se till att anordnarna av verksamheten har tillräcklig information om de åtgärder som ändringen kräver att de vidtar.

Konsekvenser för barn

Med tanke på den nytta en läropliktig som placerats i ett skolhem har i fråga om uppväxt och utveckling samt tillgodoseendet av utbildningsmässig jämlikhet är det viktigt att han eller hon också har möjlighet till Hux-utbildning under tiden för placeringen i skolhem. Propositionen bedöms förbättra studiemöjligheterna för barn som placerats på en ny ort. När finansieringen av Hux-utbildningen är bättre säkerställd är det tryggt för privata skolhem att ordna den, oberoende av vid vilken tidpunkt på året en studerande inleder sina studier.

När barnskyddet fungerar bra främjar det hela samhällets välfärd och säkerhet genom att bekämpa diskriminering och en bristande jämlikhet som sträcker sig över generationer. Att skydda barnen är en gemensam uppgift för hela servicesystemet.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Ändring av tilläggsfinansieringen för utbildning som handleder för examensutbildning

I enlighet med 29 § i finansieringslagen omfattas Hux-utbildningen av egen tilläggsfinansiering. Den beviljas alla aktörer som ordnar Hux-utbildning som får finansiering i enlighet med finansieringssystemet för den grundläggande utbildningen. Om en reform av den tilläggsfinansieringen hade gjorts, skulle reformen således ha gällt alla ovan nämnda aktörer. Reformens konsekvenser skulle alltså ha sträckt sig till en rätt stor grupp studerande och anordnare. Sannolikt skulle en sådan reform ha haft konsekvenser för statsfinanserna.

Dessutom är det möjligt att finansieringen av Hux-utbildningen längre fram granskas som en helhet, med beaktande av alla olika anordnare, och i beredningen ansågs det därför inte motiverat att i detta skede göra ändringar i tilläggsfinansieringen av Hux-utbildningen.

5.2 Fogande av tilläggsfinansieringen för utbildning som handleder för examensutbildning till lagen om statsandel för kommunal basservice

Det har gjorts en utredning i samråd med finansministeriet om att foga Hux-utbildningen till lagen om statsandel för kommunal basservice, men det alternativet ratades, eftersom kommunerna inte har någon lagstadgad skyldighet att ordna Hux-utbildning.

5.3 Finansiering med statsunderstöd

På grund av det ringa antalet studerande övervägdes alternativet att finansiera ifrågavarande Hux-studerande genom statsunderstöd. I 44 § 2 mom. i finansieringslagen föreskrivs det till exempel om understöd enligt prövning till privata skolor. Vid beredningen ansågs det dock att eftersom den verksamhet som finansieras är s.k. basverksamhet enligt lagen om Hux-utbildning och inte utvecklingsarbete av projektyp, är statsandel ett mer ändamålsenligt finansieringssätt. Statsunderstöden är i princip beroende av prövning och lämpar sig inte för att trygga ordinarie

uppgifter. Den föreslagna modellen för beräkning av finansieringen genom statsandel är en tydlig och väletablerad modell samtidigt som den är ett tryggare alternativ för finansieringen ur utbildningsanordnarens perspektiv sett.

6 Remissvar

Yttranden lämnades av Nuorten ystävät ry, Utbildningsstyrelsen, Perhekuntoutuskeskus Laustery och Finlands Kommunförbund rf samt finansministeriet.

Enligt remissvaren motsvarar Hux-utbildningen mycket väl utbildningsbehoven hos läropliktiga som har slutfört den grundläggande utbildningen och som placerats i skolhem. Förslaget att betala skolhemsförhöjningen enligt det faktiska antalet närvarodagar ansågs vara en klar förbättring. Skolhemsförhöjningen ansågs dock inte i sig vara tillräcklig för att täcka skolhemmets kostnader för ordnandet av Hux-utbildning, som är i en storleksklass som motsvarar dem som uppstår för skolhemmet vid anordnandet av grundläggande utbildning. Ett missförhållande ansågs vara att det för Hux-utbildningens del inte har föreslagits någon faktureringsrätt för sådana kostnader som överskrider statsandelsfinansieringen som skulle motsvara faktureringsrätten inom den grundläggande utbildningen. I denna proposition har dock inte reserverats någon tilläggsfinansiering, och det har därför, på grund av ovan anförda skäl, inte varit möjligt att ändra propositionen på det sätt som efterlystes i remissvaren.

Den föreslagna preciseringen av bestämmelserna om att avstå från betalning eller återkrav ansågs ändamålsenlig.

7 Specialmotivering

7.1 Lagen om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

29 §. Priserna per enhet för förskoleundervisning och grundläggande utbildning. Enligt förslaget fogas till paragrafen ett nytt 7 mom. enligt vilket skolhemsförhöjning för sådana studerande som deltar i utbildning som handleder för examensutbildning och är placerade i ett skolhem som har beviljats tillstånd enligt 7 § i lagen om grundläggande utbildning beräknas enligt det nya priset per enhet för en närvarodag. Med placerade studerande avses unga som placerats i skolhem i enlighet med barnskyddslagen. Priset per enhet för en närvarodag fås genom att det pris per enhet för skolhemsförhöjning som bestäms enligt gällande 1 mom. divideras med antalet närvarodagar under läsåret, så som detta definieras enligt 23 § i lagen om grundläggande utbildning. I och med förslaget bildas alltså ett nytt pris per enhet för en närvarodag, som härleds ur beräkningen av skolhemsförhöjning enligt 1 mom. Det nya priset per enhet gäller endast privata skolhem och av dem anordnad Hux-utbildning, och ska vara detsamma för alla privata skolhem. Nämnaren, som utgörs av det sammanlagda antalet närvarodagar under läsåret, beräknas med hjälp av den tänkta längden på läsåret enligt bestämmelserna om läsårets längd inom förskoleundervisning och den grundläggande utbildningen, eftersom det saknas bestämmelser om ett lika sammanhållet läsår för samtliga studerande i Hux-utbildning. I praktiken följer Hux-utbildning som ordnas av anordnare av grundläggande utbildning dock läsårsrytmen inom den grundläggande utbildningen. Enligt 23 § i lagen om grundläggande utbildning börjar läsåret den 1 augusti och avslutas den 31 juli. På grund av vissa helgdagar varierar antalet arbetsdagar inom den grundläggande utbildningen mellan 187 och 190 arbetsdagar per år. Nämnaren baserar sig enligt förslaget på minimiantalet arbetsdagar, dvs. 187, eftersom variationerna i antalet arbetsdagar har synnerligen liten inverkan på finansieringen. Till detta basvärde fogas det genomsnittliga antalet veckoslut under läsårets arbetsveckor, vilket i regel ger talet 263 som nämnare. Beräknat enligt nivån för finansåret 2023 är det nya priset per enhet för finansåret 2024 cirka 52 euro. Paragrafens 1 mom. ska i fråga om privata skolhem fortfarande tillämpas på bestämmandet av

skolhemsförhöjningen inom förskoleundervisning och den grundläggande utbildningen. Enligt paragrafens 3 mom. fastställer undervisnings- och kulturministeriet årligen de priser per enhet och elev eller prestation som avses i denna paragraf. Även det nya priset per enhet ska således fastställas årligen.

48 a §. Prestationer inom den grundläggande utbildningen som används som grund för finansieringen Det föreslås att 1 mom. ändras så att elevantalet den 20 september i fortsättningen inte ska användas vid beräkningen av skolhemsförhöjningen för studerande som deltar i utbildning som handleder för examensutbildning och som är placerade i ett skolhem som har beviljats tillstånd enligt 7 § i lagen om grundläggande utbildning.

Det föreslås att 3 och 4 mom. ändras så att innehållet i det gällande 7 mom. flyttas till slutet av respektive moment. De ansökningar som avses i ifrågavarande moment ska enligt förslaget fortfarande göras före utgången av september månad det år som föregår finansåret.

Det föreslås att 7 mom. ändras så att det i fortsättningen ska finnas en ny bestämmelse om antalet prestationer inom Hux-utbildning vid privata skolor. Enligt momentet ska som prestationsbelopp för de privata skolornas Hux-utbildning användas antalet faktiska närvarodagar inom den Hux-utbildning som utbildningsanordnaren genomfört under det i enlighet med det enligt 23 § i lagen om grundläggande utbildning definierade läsår som föregår finansåret. Granskningsperioden för till exempel det faktiska antalet närvarodagar som bestämmer finansieringen för finansåret 2024 är alltså den 1 augusti 2022 – den 31 juli 2023. Antalet faktiska närvarodagar beräknas genom att summera de faktiska närvarodagarna för de studerande inom Hux-utbildningen. Det antal närvarodagar som därigenom erhållits multipliceras med priset per enhet för en närvarodag enligt det nya 29 § 7 mom.

Enligt förslaget är det maximala antalet närvarodagar för skolhemsförhöjningen 263 dagar per studerande. Antalet 263 dagar i nämnaren motiveras ovan i 29 § 7 mom. Detta innebär emellertid inte att användningen av det sammanlagda antalet närvarodagar begränsas, utan närvarodagarna kan fördelas över flera granskningsperioder. Det överstigande antalet närvarodagar inkluderas inte i beräkningen av finansieringen, även om den studerande fortsätter Hux-studierna vid skolhemmet, till exempel med hjälp av den tilläggstid som han eller hon beviljats med stöd av Hux-lagen. De uppgifter som behövs för att beräkna antalet närvarodagar per studerande fås ur informationsresursen Koski enligt den studerandes studierätsperioder och status. Om en studerande t.ex. antecknats med studiestatus ”tillfälligt avbrutna studier”, beaktas den perioden inte i antalet närvarodagar, om det handlar om en period som överstiger sju dagar. Antalet närvarodagar ackumuleras dock inte under sommarmånaderna 6.6–5.8, även om den studerande enligt uppgifterna i informationsresursen Koski är antecknad som närvarande i Hux-utbildning.

50 §. Beviljande och justering av finansiering Det föreslås att 3 mom. ändras så att finansieringen av utbildning som handleder för examensutbildning och som ordnas av anordnare av grundläggande utbildning i fortsättningen inte ska justeras i fråga om skolhemsförhöjningen. Övrig tilläggsfinansiering som är knuten till Hux-utbildning och som nämns i paragrafen ska fortfarande omfattas av justeringen. Privata skolhem är de enda som får skolhemsförhöjningen. Eftersom denna form av tilläggsfinansiering i fortsättningen bestäms enligt utfallet behöver den inte justeras, i motsats till från på förhand beviljad tilläggsfinansiering baserad på antalet studerande.

56 §. Prestationer som inte betalas eller återkrävs Det föreslås att paragrafen preciseras så att den gräns på 2 000 euro som anges i paragrafen ska gälla ett beslut om statsandel som fattats

med stöd av finansieringslagen. På beslut om statsunderstöd som fattats med stöd av speciallagstiftning tillämpas däremot genom hänvisningsbestämmelsen i 47 § i finansieringslagen den gräns på 100 euro som anges i statsunderstödslagen.

7.2 Lag om ändring av 20 § i lagen om fritt bildningsarbete

20 §. *Prestationer som inte betalas eller återkrävs* Det föreslås att paragrafen preciseras så att den gräns på 2 000 euro som anges i paragrafen ska gälla ett beslut om statsandel som fattats med stöd av finansieringslagen. På statsunderstödsbeslut som fattats med stöd av speciallagstiftning tillämpas däremot genom hänvisningsbestämmelsen i 21 b § i lagen om fritt bildningsarbete den gräns på 100 euro som anges i statsunderstödslagen.

8 Ikraftträdande

Det föreslås att lagen om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet träder i kraft den 29 december 2023 så att finansieringen för 2024 kan avslutas den dagen i enlighet med de nya bestämmelserna. Enligt förslaget träder 56 § och 20 § i lagen om fritt bildningsarbete i kraft den 1 januari 2024.

9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

De ändringar som föreslås i denna proposition har betydelse närmast med tanke på 16 och 21 § i grundlagen.

Enligt 16 § 2 mom. i grundlagen ska det allmänna, enligt vad som närmare bestäms genom lag, säkerställa lika möjligheter för var och en att oavsett medellöshet enligt sin förmåga och sina särskilda behov få även annan än grundläggande utbildning samt utveckla sig själv.

Även om de som enligt förslaget ska få ny finansiering är privata skolhem, kan det anses att det allmänna med dessa aktörers hjälp bidrar till att fullgöra uppgiften att enligt 16 § i grundlagen säkerställa lika möjligheter för var och en att oavsett medellöshet enligt sin förmåga och sina särskilda behov få även annan än grundläggande utbildning samt utveckla sig själv. Undervisnings- och kulturministeriet ska administrera tillstånden att ordna utbildning i privata skolhem samt anvisa privata skolhem finansiering för att dessa ska kunna erbjuda läroplanutbildning. Grundlagsutskottet (GrUU 9/2000 rd, s. 2) har tidigare konstaterat att det för den enskilde inte spelar någon större roll enligt vilken arbets- och kostnadsfördelning det allmännas uppgifter i praktiken delas upp mellan stat och kommun till följd av de grundläggande fri- och rättigheterna.

Grundlagsutskottet (GrUU 9/2000 rd, s. 3, GrUU 14/2007 rd, s. 2) har i fråga om det allmännas skyldighet enligt 16 § 2 mom. grundlagen att säkerställa lika möjligheter för var och en och understrukit vikten av tillräcklig tillgång till sådana tjänster så att varken medellöshet eller bostadsort ska utgöra faktiska hinder för en person att ha möjligheter att få undervisning och utveckla sig själv. Propositionen främjar utbildningsmöjligheterna för unga som är placerade för den tid som deras placering som barnskyddet fattat beslut om varar, vilket i allmänhet innebär en placering utanför den unga personens egentliga hemkommun.

I privata skolhem kan man beakta de ungas särskilda behov inom Hux-utbildning och förbättra deras möjligheter att antas till vidareutbildning, vilket också är ägnat att främja tillgodoseendet av 16 § i grundlagen. Enligt grundlagsutskottet (GrUU 60/2010 rd, s. 3, GrUU 31/2013 rd, s. 3) ska det allmänna ska sträva efter att avlägsna eventuella hinder för studier som hälsotillstånd eller funktionsnedsättning medför för den personliga utvecklingen.

De i propositionen föreslagna preciseringarna som gäller gränserna för beviljande och återbetalning av statsandelar och statsunderstöd som beviljas med stöd av speciallagstiftning bidrar till att främja de garantier för god förvaltning som tryggas i 21 § 2 mom. i grundlagen. I och med den nya reglering som föreslås blir finansieringsbesluten allt mer exakta och det blir allt tydligare för dem som får finansiering vilken gräns som ska iaktas i fråga om den finansiering som de får. Detta tryggar också deras rätt att söka ändring.

Regeringen anser med stöd av vad som anförts ovan att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) 48 a § 1, 3, 4 och 7 mom., 50 § 3 mom. och 56 §,
av dem 48 a § 1 mom. sådant det lyder i lag 1114/2021, 48 a § 3, 4 och 7 mom. sådana de lyder i lag 1486/2016 och 50 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1128/2022, samt
fogas till 29 §, sådan den lyder i lagarna 1486/2016, 1114/2021, 1126/2022 och 1128/2022, ett nytt 7 mom., som följer:

29 §

Priserna per enhet för förskoleundervisning och grundläggande utbildning

Priset per enhet för skolhemsförhöjning för sådana studerande som deltar i utbildning som handleder för examensutbildning och är placerade i ett skolhem som har beviljats tillstånd enligt 7 § i lagen om grundläggande utbildning beräknas med avvikelse från vad som anges i 1 mom. enligt priset per enhet för en närvarodag. Priset per enhet för en närvarodag fås genom att det pris per enhet för skolhemsförhöjning som bestäms enligt 1 mom. divideras med antalet närvarodagar under det läsår som följer av 23 § i lagen om grundläggande utbildning.

48 a §

Prestationer inom den grundläggande utbildningen som används som grund för finansieringen

För enligt denna lag finansierad grundläggande utbildning och utbildning som handleder för examensutbildning och ordnas av en anordnare av grundläggande utbildning beräknas finansieringen för finansåret enligt elevantalet den 20 september det år som föregår finansåret, med undantag av finansieringen av den förberedande undervisningen före den grundläggande utbildningen, finansieringen av den grundläggande utbildning som avses i 46 § i lagen om grundläggande utbildning samt skolhemsförhöjningen för sådana studerande som deltar i utbildning som handleder för examensutbildning och är placerade i ett skolhem som har beviljats tillstånd enligt 7 § i lagen om grundläggande utbildning.

Vid beräkningen av finansieringen av den förberedande undervisningen före den grundläggande utbildningen beaktas det uppskattade antalet närvaromånader under finansåret och skillnaden mellan det faktiska och det uppskattade antalet närvaromånader under året före det år som föregår finansåret. Med en närvaromånad avses inom den förberedande undervisningen före den grundläggande utbildningen en tidsperiod på 30 kalenderdagar under vilken en elev har varit elev hos utbildningsanordnaren. Det uppskattade antalet närvaromånader under finan-

såret motsvarar utfallet året före det år som föregår finansåret. Undervisnings- och kulturministeriet kan på ansökan av utbildningsanordnaren ändra uppskattningen på grundval av betydande förändringar i antalet studerande. Som grund för finansieringen av den förberedande undervisningen före den grundläggande utbildningen kan det för en elevs del godkännas högst nio närvaromånader. För privata utbildningsanordnare för vilka ett högsta tillåtet antal studerande har fastställts i tillståndet att ordna utbildning kan som grund för finansieringen under finansåret godkännas högst det antal månader som fås när det högsta tillåtna antalet studerande enligt tillståndet multipliceras med nio. Den ansökan som avses i detta moment ska göras före utgången av september månad det år som föregår finansåret.

Vid beräkning av finansieringen av den grundläggande utbildning som avses i 46 § i lagen om grundläggande utbildning, med undantag av den utbildning som avses i 2 mom. i den paragrafen, beaktas det uppskattade antalet slutförda kurser under finansåret och skillnaden mellan det faktiska och det uppskattade antalet slutförda kurser under året före det år som föregår finansåret. Det uppskattade antalet kurser under finansåret motsvarar utfallet året före det år som föregår finansåret. Undervisnings- och kulturministeriet kan på ansökan av utbildningsanordnaren ändra uppskattningen på grundval av betydande förändringar i antalet studerande. Den ansökan som avses i detta moment ska göras före utgången av september månad det år som föregår finansåret.

Skolhemsförhöjningen för sådana studerande som deltar i utbildning som handleder för examensutbildning och är placerade i ett skolhem som har beviljats tillstånd enligt 7 § i lagen om grundläggande utbildning beräknas enligt antalet faktiska närvarodagar inom utbildningen i fråga under det läsår enligt 23 § i den lagen som föregår finansåret. Antalet faktiska närvarodagar beräknas genom att antalet faktiska närvarodagar per studerande räknas samman. Det antal faktiska närvarodagar som fås på detta sätt multipliceras med det i 29 § 7 mom. i denna lag avsedda priset per enhet för en närvarodag. För varje studerande betalas finansiering i enlighet med detta moment för högst 263 närvarodagar.

50 §

Beviljande och justering av finansiering

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 2 mom. justerar undervisnings- och kulturministeriet finansieringen av sådan utbildning som handleder för examensutbildning och som ordnas av anordnare av grundläggande utbildning samt anknytande tilläggsfinansiering för den förlängda läroplikten och tillägg för internatskola så att de före utgången av finansåret överensstämmer med det genomsnittliga antalet studerande den 20 september det år som föregick finansåret och den 20 september under finansåret.

56 §

Prestationer som inte betalas ut eller återkrävs

En prestation som understiger 2 000 euro och som baserar sig på ett statsandelsbeslut som fattats med stöd av denna lag ska inte betalas ut eller återkrävas.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 56 § träder dock i kraft först den 20 .

2.

Lag

om ändring av 20 § i lagen om fritt bildningsarbete

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) 20 §, sådan den lyder i lag 1765/2009, som
följer:

20 §

Prestationer som inte betalas ut eller återkrävs

En prestation som understiger 2 000 euro och som baserar sig på ett statsandelsbeslut som
fattats med stöd av denna lag ska inte betalas eller återkrävas.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 12 oktober 2023

Statsminister

Petteri Orpo

Undervisningsminister Anna-Maja Henriksson

1.

Lag

om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) 48 a § 1, 3, 4 och 7 mom., 50 § 3 mom. och 56 §,
av dem 48 a § 1 mom. sådant det lyder i lag 1114/2021, 48 a § 3, 4 och 7 mom. sådana de
lyder i lag 1486/2016 och 50 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1128/2022, samt
fogas till 29 §, sådan den lyder i lagarna 1486/2016, 1114/2021, 1126/2022 och 1128/2022,
ett nytt 7 mom., som följer:

Gällande lag

Förslag

29 §

29 §

*Priserna per enhet för förskoleundervisning
och grundläggande utbildning*

*Priserna per enhet för förskoleundervisning
och grundläggande utbildning*

*Priset per enhet för skolhemsförhöjning för
sådana studerande som deltar i utbildning
som handleder för examensutbildning och är
placerade i ett skolhem som har beviljats till-
stånd enligt 7 § i lagen om grundläggande ut-
bildning beräknas med avvikelse från vad som
anges i 1 mom. enligt priset per enhet för en
närvarodag. Priset per enhet för en närvaro-
dag fås genom att det pris per enhet för skol-
hemsförhöjning som bestäms enligt 1 mom.
divideras med antalet närvarodagar under
läsåret, så som detta definieras enligt 23 § i
lagen om grundläggande utbildning.*

48 a §

48 a §

*Prestationer inom den grundläggande utbild-
ningen som används som grund för finansie-
ringen*

*Prestationer inom den grundläggande utbild-
ningen som används som grund för finansie-
ringen*

För enligt denna lag finansierad grundläggande utbildning och utbildning som handleder för examensutbildning och som ordnas av

För enligt denna lag finansierad grundläggande utbildning och utbildning som handleder för examensutbildning och ordnas av en

Gällande lag

en anordnare av grundläggande utbildning beräknas finansieringen för finansåret enligt elevantalet den 20 september det år som föregår finansåret, med undantag av finansieringen av den förberedande undervisningen före den grundläggande utbildningen och den grundläggande utbildning som avses i 46 § i lagen om grundläggande utbildning.

Vid beräkningen av finansieringen av den förberedande undervisningen före den grundläggande utbildningen beaktas det uppskattade antalet närvaromånader under finansåret och skillnaden mellan det faktiska och det uppskattade antalet närvaromånader under året före det år som föregår finansåret. Med en närvaromånad avses inom den förberedande undervisningen före den grundläggande utbildningen en tidsperiod på 30 kalenderdagar under vilken en elev har varit elev hos utbildningsanordnaren. Det uppskattade antalet närvaromånader under finansåret motsvarar utfallet året före det år som föregår finansåret. Undervisnings- och kulturministeriet kan på ansökan av utbildningsanordnaren ändra uppskattningen på grundval av betydande förändringar i antalet studerande. Som grund för finansieringen av den förberedande undervisningen före den grundläggande utbildningen kan det för en elevs del godkännas högst nio närvaromånader. För privata utbildningsanordnare för vilka ett högsta tillåtet antal studerande har fastställts i tillståndet att ordna utbildning kan det som grund för finansieringen under finansåret godkännas högst det antal månader som fås när det högsta tillåtna antalet studerande enligt tillståndet multipliceras med nio.

Vid beräkningen av finansieringen av den grundläggande utbildning som avses i 46 § i lagen om grundläggande utbildning, med undantag av den utbildning som avses i 2 mom. i

Förslag

anordnare av grundläggande utbildning beräknas finansieringen för finansåret enligt elevantalet den 20 september det år som föregår finansåret, med undantag av finansieringen av den förberedande undervisningen före den grundläggande utbildningen, *finansieringen av den grundläggande utbildning som avses i 46 § i lagen om grundläggande utbildning samt skolhemsförhöjningen för sådana studerande som deltar i utbildning som handleder för examensutbildning och är placerade i ett skolhem som har beviljats tillstånd enligt 7 § i lagen om grundläggande utbildning.*

Vid beräkningen av finansieringen av den förberedande undervisningen före den grundläggande utbildningen beaktas det uppskattade antalet närvaromånader under finansåret och skillnaden mellan det faktiska och det uppskattade antalet närvaromånader under året före det år som föregår finansåret. Med en närvaromånad avses inom den förberedande undervisningen före den grundläggande utbildningen en tidsperiod på 30 kalenderdagar under vilken en elev har varit elev hos utbildningsanordnaren. Det uppskattade antalet närvaromånader under finansåret motsvarar utfallet året före det år som föregår finansåret. Undervisnings- och kulturministeriet kan på ansökan av utbildningsanordnaren ändra uppskattningen på grundval av betydande förändringar i antalet studerande. Som grund för finansieringen av den förberedande undervisningen före den grundläggande utbildningen kan det för en elevs del godkännas högst nio närvaromånader. För privata utbildningsanordnare för vilka ett högsta tillåtet antal studerande har fastställts i tillståndet att ordna utbildning kan det som grund för finansieringen under finansåret godkännas högst det antal månader som fås när det högsta tillåtna antalet studerande enligt tillståndet multipliceras med nio. *Den ansökan som avses i detta moment ska göras före utgången av september månad det år som föregår finansåret.*

Vid beräkning av finansieringen av den grundläggande utbildning som avses i 46 § i lagen om grundläggande utbildning, med undantag av den utbildning som avses i 2 mom.

Gällande lag

den paragrafen, beaktas det uppskattade antalet slutförda kurser under finansåret och skillnaden mellan det faktiska och det uppskattade antalet slutförda kurser under året före det år som föregår finansåret. Det uppskattade antalet kurser under finansåret motsvarar utfallet året före det år som föregår finansåret. Undervisnings- och kulturministeriet kan på ansökan av utbildningsanordnaren ändra uppskattningen på grundval av betydande förändringar i antalet studerande.

Den ansökan som avses i 3 och 4 mom. ska göras före utgången av september månad det år som föregår finansåret.

50 §

Beviljande och justering av finansiering

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 2 mom. justerar undervisnings- och kulturministeriet finansieringen av sådan utbildning som handleder för examensutbildning och som ordnas av anordnare av grundläggande utbildning samt anknytande tilläggsfinansiering för den förlängda läroplikten, tillägg för internatskola och skolhemsförhöjning så att de före utgången av finansåret överensstämmer med det genomsnittliga antalet studerande den 20 sep-

Förslag

i den paragrafen, beaktas det uppskattade antalet slutförda kurser under finansåret och skillnaden mellan det faktiska och det uppskattade antalet slutförda kurser under året före det år som föregår finansåret. Det uppskattade antalet kurser under finansåret motsvarar utfallet året före det år som föregår finansåret. Undervisnings- och kulturministeriet kan på ansökan av utbildningsanordnaren ändra uppskattningen på grundval av betydande förändringar i antalet studerande. *Den ansökan som avses i detta moment ska göras före utgången av september månad det år som föregår finansåret.*

Skolhemsförhöjningen för sådana studerande som deltar i utbildning som handleder för examensutbildning och är placerade i ett skolhem som har beviljats tillstånd enligt 7 § i lagen om grundläggande utbildning beräknas enligt antalet faktiska närvarodagar inom utbildningen i fråga under det läsår enligt 23 § i den lagen som föregår finansåret. Antalet faktiska närvarodagar beräknas genom att antalet faktiska närvarodagar per studerande räknas samman. Det antal faktiska närvarodagar som fås på detta sätt multipliceras med det i 29 § 7 mom. i denna lag avsedda priset per enhet för en närvarodag. För varje studerande betalas finansiering i enlighet med detta moment för högst 263 närvarodagar.

50 §

Beviljande och justering av finansiering

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 2 mom. justerar undervisnings- och kulturministeriet finansieringen av sådan utbildning som handleder för examensutbildning och som ordnas av anordnare av grundläggande utbildning samt anknytande tilläggsfinansiering för den förlängda läroplikten och tillägg för internatskola så att de före utgången av finansåret överensstämmer med det genomsnittliga antalet studerande den 20 sep-

Gällande lag

tember året före finansåret och det genomsnittliga antalet studerande den 20 september det år som föregick finansåret och den 20 september under finansåret.

56 §

Prestationer som inte betalas ut eller återkrävs

En prestation som understiger 2 000 euro och som baserar sig på ett beslut som fattats med stöd av denna lag betalas eller återkrävs inte.

Förslag

let studerande den 20 september det år som föregick finansåret och den 20 september under finansåret.

56 §

Prestationer som inte betalas ut eller återkrävs

En prestation som understiger 2 000 euro och som baserar sig på ett *statsandels*beslut som fattats med stöd av denna lag *ska inte betalas eller återkrävas*.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 56 § träder dock i kraft först den 20 .

2.

Lag

om ändring av 20 § i lagen om fritt bildningsarbete

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) 20 §, sådan den lyder i lag 1765/2009, som följer:

Gällande lag

20 §

Prestationer som inte betalas ut eller återkrävs

En prestation som understiger 2 000 euro och som baserar sig på ett beslut som fattats med stöd av denna lag betalas eller återkrävs inte.

Förslag

20 §

Prestationer som inte betalas ut eller återkrävs

En prestation som understiger 2 000 euro och som baserar sig på ett *statsandels*beslut som fattats med stöd av denna lag *ska inte betalas eller återkrävas*.

Denna lag träder i kraft den 20 .